

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-1109/23-S

Název	Základní škola Sídliště 321, Žebrák
Sídlo	Sídliště 321, 267 53 Žebrák
E-mail	reditel@skolazebrak.cz
IČO	47 514 213
Identifikátor	600 043 134
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Alena Malásková
Zřizovatel	město Žebrák
Místo inspekční činnosti	Sídliště 321, Žebrák
Inspekční činnost na místě	17. až 19. dubna 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků, základního a zájmového vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“), jejich naplňování a souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny (dále „družina“) a školní jídelny.

Od předchozí inspekční činnosti v roce 2016 se mírně zvýšil počet žáků ZŠ a počet účastníků zájmového vzdělávání (dále „účastníků“). V 17 třídách ZŠ se vzdělává 340 žáků prvního až devátého ročníku (85% naplněnost). ZŠ eviduje 25 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) a 23 žáků s odlišným mateřským jazykem, z nichž dva mají částečnou jazykovou bariéru. Družina má ve čtyřech odděleních 107 účastníků (89% naplněnost).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) vykonává funkci od 1. července 2022 a splňuje pro ni všechny zákonné předpoklady. Zpracovala koncepci rozvoje školy, jejíž základní myšlenkou je budovat úspěšnou perspektivní školu s moderním vzděláváním žáků v souladu se záměry státu. Je zaměřena zejména na oblast řízení a vzdělávání, zabývá se také oblastí pedagogickou, materiálně technickou a personální. Vymezení postupů k realizaci koncepce a vyhodnocení rizik pro naplňování záměru rozvoje však nejsou stanoveny.

Organizační struktura a delegování kompetencí na zástupkyni pro první stupeň základního vzdělávání jsou pouze částečně funkční. Ředitelka a její zástupkyně sice realizují hospitační činnost, konkrétní závěry, opatření ke změnám a dalšímu rozvoji, spolu s postupy, termíny a stanovením odpovědnosti za jejich splnění však nejsou vůbec vymezovány. Tato skutečnost se projevuje velmi nízkou účinností kontrolního systému a přetrvává od předchozí inspekční činnosti.

Vnitřní informační systém je většinou funkční, založený zejména na osobním kontaktu zaměstnanců a na elektronické komunikaci. Zásadní pedagogické, organizační a metodické záležitosti jsou projednávány v pedagogické radě a provozních poradách. Metodické orgány v rámci jednotlivých předmětových komisí fungují většinou formálně, neovlivňují účelně výuku ani nemají výrazný pozitivní dopad na vzdělávací výsledky žáků. Příležitostí ke zlepšení je cílené zaměření činnosti metodických orgánů na využívání efektivních forem a metod ve výuce.

Ředitelka školy vypracovala plán dalšího vzdělávání pedagogů (dále „DVPP“) na školní rok 2022/2023 s přihlédnutím k jejich zájmu i potřebám školy. Je vhodně zaměřen např. na rozvoj pohybových dovedností a tělesné zdatnosti žáků, rozvoj vzdělávání ve finanční gramotnosti, budování pozitivní atmosféry ve třídě a v pedagogickém sboru. Přínosy DVPP nejsou však projednávány s metodickými orgány školy, při hospitacích ani při analýze výsledků žáků.

Personální podmínky umožňují realizovat vzdělávání dle příslušného ŠVP. Pedagogický sbor je stabilní. Vzdělávání v ZŠ zajišťuje 25 učitelů včetně ředitelky, z toho tři nesplňují odbornou kvalifikaci a aktuálně studují. Čtyři vychovatelky školní družiny a pět asistentek pedagoga splňují odbornou kvalifikaci. Ředitelka prokazatelně vyvíjí úsilí o získání kvalifikovaných pedagogických pracovníků.

Činnost školního poradenského pracoviště zajišťuje výchovná poradkyně a školní metodička prevence. Škola správně identifikuje projevy rizikového chování, důraz je zároveň kladen na jejich prevenci. Systém je většinou správně nastaven, není však dostatečně aplikován v souvislosti se zjišťováním klimatu ve škole vzhledem ke vztahům učitelů a žáků.

Prostorové i materiální podmínky školy se zlepšily. Postavena byla letní učebna, zrekonstruována počítačová učebna a zmodernizován prostor keramické dílny. Třídy byly vybaveny novým nábytkem, průběžně jsou pořizovány učební pomůcky, hry do školní družiny a tělocvičné nářadí. Zlepšení bylo zaznamenáno také v oblasti digitálních

technologií včetně nových rozvodů WIFI. Vybudovány byly centrální šatny, které jsou vybaveny skříňkami na ISIC karty.

Finanční podmínky umožňují naplňování ŠVP. Škola účelně využívá všechny disponibilní finanční prostředky.

Škola vytváří podmínky pro zajištění bezpečnosti. Od předchozí inspekční činnosti byla vybudována recepce u vchodu do školy, který je tím zabezpečen proti vstupu neoprávněných osob. Žáci i účastníci zájmového vzdělávání jsou seznamováni s pravidly bezpečného chování a ochrany zdraví ve škole i mimo její prostory. Vedení školy přijímá účinná opatření ke snížení míry úrazovosti.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávací cíle v hospitovaných hodinách na prvním a druhém stupni byly v souladu se ŠVP pro základní vzdělávání, ve většině hospitovaných hodin byly účelně využívány digitální technologie, které účinně podporovaly názornost probíraného učiva.

Výuka na prvním stupni byla připravená, až na výjimku byla realizována v esteticky podnětném a motivačním prostředí. Frontální forma výuky se většinou vhodně střídala se skupinovou či individuální prací. Žáci byli vedeni ke správnému sezení a úchopu pera. Pokud byl v hodině přítomen asistent pedagoga, spolupracoval s vyučujícím, vhodně podporoval žáky se SVP a často také pomáhal ostatním. V polovině hodin však nebyly účinně využity relaxační chvilky, což se projevilo v nesoustředění žáků, kteří následně nedodržovali nastavená pravidla. Celkově bylo zaměření výuky na postojovou složku osobnosti nižší, vrstevnická pomoc či vrstevnické hodnocení se téměř nevyskytly. Sebehodnocení žáků bylo sice zaznamenáno často, jeho účinnost ale většinou nedostačovala. Dalšími zaznamenanými negativy bylo nevyužívání diferenciací učiva a činností podle možností jednotlivců či pouze ojediněle se vyskytující práce žáků s informačními zdroji.

Ve výuce českého jazyka a literatury byla potřebná pozornost věnována zejména rozvoji souvislého vyjadřování žáků, čtení, významům slov či tvůrčímu psaní. Účelně byly využívány čtenářské strategie, termíny, mezipředmětové vztahy a aktualizace učiva. Nápaditě byl procvičován pravopis pomocí nejrůznějších pomůcek. Vyučující matematiky vhodně kombinovali výklad se zadáváním úloh, které většina žáků dokázala samostatně a úspěšně řešit. Učitelé preferovali formy činnostního učení a rozvoj logického myšlení. Žáci projevovali schopnost řešit problémové úlohy a využívat výpočetní algoritmy. Vhodně byli motivováni především námětovými situacemi a názorností. Výuka prvouky byla zajímavá, žáci se do ní aktivně zapojovali. Využity byly zkušenosti žáků z běžného života, propojena byla s historií, filmem, environmentální výchovou, bezpečností aj. Pracovní vyučování bylo dobře připraveno, žáci byli vhodně motivováni a vytvořené výrobky byly zdařilé.

Pro výtvarnou výchovu na prvním stupni byla charakteristická kvalitní úvodní i průběžná motivace žáků k činnosti. Žáci v hodinách dodržovali stanovená pravidla, při vlastní pracovní aktivitě se chovali ohleduplně ke spolužákům. Učitelka trpělivě žákům poskytovala potřebnou podporu a průběžně je chválila. V závěru hodiny všichni žáci v komunitním kruhu společně sdíleli se spolužáky podněty vedoucí k danému zpracování tématu, učitelka je vedla k vlastnímu hodnocení činnosti i k vrstevnickému hodnocení práce spolužáků. Cíleně byly rozvíjeny postoje žáků, kteří si sdělovali prožitky z tvorby, učili se vzájemně naslouchat a respektovat se, nejen v názoru na dílo, ale i v usměrňování pohybu v prostoru třídy.

Převládající frontální výuka na druhém stupni vedla většinou k pasivitě žáků. Asistentky pedagoga se věnovaly pouze žákům se SVP, účinná pomoc vyučujícím s ostatními žáky

nebyla zaznamenána. Cca v polovině vyučovacích hodin nebyly využity funkční závěry včetně smysluplného sebehodnocení žáků či vrstevnického hodnocení. V obdobné části výuky chyběla také práce s informacemi. Čas vyučovacích hodin nebyl efektivně využit, opakovaly se prostoje, kdy žáci čekali na dokončení činnosti spolužáků nebo učitele na zadání nové úlohy. Zároveň byly zaznamenány pozdní příchody učitelů do výuky nebo její předčasné ukončení. Ve čtvrtině hodin byla neefektivita umocněna informacemi a organizačními záležitostmi, které se nevztahovaly k danému předmětu. Příležitostí ke zlepšení je také motivování nadaných žáků k vrstevnické pomoci méně zdatným žákům či využívání úloh různé náročnosti podle schopností žáků a jejich vedení k porovnávání informací z různých zdrojů.

Hospitované hodiny českého jazyka a matematiky na druhém stupni byly ve třech čtvrtinách vedeny částečně účinnou frontální formou doplněnou o řízený rozhovor pouze s některými žáky. Zpětná vazba nebyla dostatečná. Motivace žáků k určené činnosti v úvodu hodin byla pouze částečně zajištěna sdělením tématu hodiny. Názornost výuky byla ve všech hodinách podpořena využitím prezentační techniky.

V hodinách matematiky pracovali žáci samostatně, někteří dostali zpětnou vazbu od učitele. Na vypracování úloh měli dostatek času, který však všichni nevyužili, a učitelé nebyli k činnosti dostatečně podněcováni. V jedné čtvrtině hodin byli žáci částečně vedeni k sebehodnocení, avšak bez stanovení jeho konkrétních kritérií. V polovině hodin proběhlo závěrečné shrnutí hodiny učitelem, v němž však chybělo vyhodnocení zvládnutí cíle hodiny, a to jak učitelem, tak žáky.

Hospitovaná výuka cizích jazyků na prvním a druhém stupni byla ve čtvrtině hodin zdařile realizována v daném cizím jazyce s využitím různých forem a metod práce, které motivovaly žáky ke spolupráci. Zvolené aktivity částečně podporovaly rozvoj jejich receptivních jazykových dovedností, aktivní cizojazyčná komunikace žáků však nebyla zaznamenána. Ve třech čtvrtinách hodin převažovala komunikace učitelek v českém jazyce, která nevedla k rozvoji cizojazyčných kompetencí žáků.

Výuka chemie a fyziky byla založena na nízké účinnosti frontálního výkladu s minimálním zapojením žáků do činnosti. Názornost výkladu v chemii byla podpořena využitím periodické tabulky prvků a praktickými ukázkami chemických hnojiv, ve fyzice vhodnými konkrétními příklady z reálného života. Nedostatečná byla však míra vedení žáků k myšlení v souvislostech. Aktivní role vyučujících neumožňovala všem žákům účelnou participaci ve výuce.

V hospitované výuce zeměpisu a přírodopisu vyučující účelně aplikovali mezipředmětové vztahy, dle možností učivo propojovali vhodně s poznatky a situacemi z praktického života. Vzdělávání bylo správně podpořeno textovými a obrazovými materiály a využitím digitálních technologií. Téměř všichni žáci pracovali se zájmem.

V hodinách dějepisu byli žáci dobře motivováni k zájmu o probírané téma. Výuka byla vedena frontální formou doplněnou o efektivní práci ve dvojicích a částečně účinnou samostatnou prací žáků. Zájem žáků o obsah výuky a její názornost byla podpořena využitím prezentační techniky a názornými učebními materiály. Žáci dostali příležitost pracovat s jiným zdrojem informací než s učebnicí, částečně byli vedeni k vyvozování souvislostí. V jedné polovině hospitovaných hodin množství podnětů a informací od vyučující a její aktivita převýšily možnosti žáků je vnímat a pracovat s nimi.

Při výuce občanské výchovy byly velmi vhodně využity zkušenosti z reálných životních situací, které směřovaly k rozvíjení postojových cílů žáků. Zvolená organizace hodin vedla však pouze ojediněle k účelné vzájemné spolupráci a komunikaci žáků.

Zvolené činnosti hospitované výuky tělesné výchovy na prvním a druhém stupni odpovídaly věku i pohybovým schopnostem a dovednostem žáků. Vyučující žáky v průběhu činností vhodně motivovali k lepším výkonům. Nedostatkem však byla chybějící jasná instruktáž, jak některé cviky správně provádět.

Zájmové vzdělávání bylo velmi dobře připraveno a organizováno. Esteticky podnětné prostředí, pobyt venku a příjemná atmosféra pozitivně motivovaly účastníky k nabízeným aktivitám. Zaznamenány byly činnosti, které účelně rozvíjely nadání a klíčové kompetence jednotlivců v souladu s cíli stanovenými v příslušném ŠVP.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Zákonní zástupci žáků jsou o průběhu a výsledcích vzdělávání informováni zejména prostřednictvím žákovských knížek, při individuálních konzultacích a třídních schůzkách. V důsledném informování zákonných zástupců má však škola příležitost ke zlepšení, neboť kontrolou vzorku žákovských knížek bylo zjištěno, že k termínu inspekční činnosti v některých vyučovacích předmětech nebyla žákům zapsána žádná klasifikace, přestože v prvním pololetí byli na vysvědčení hodnoceni.

Vedení školy sleduje a projednává výsledky vzdělávání žáků v pedagogické radě. Shromažďuje zejména informace od vyučujících, z výstupů vlastní přímé pedagogické činnosti a hospitační činnosti ředitelky a zástupkyně. Výsledky vzdělávání se rovněž zabývají předmětové komise, jejichž činnost je však nesystematická. Opatření ke zlepšení vzdělávacích výsledků žáků vedení školy přijímá pouze v některých oblastech, například možnosti doučování žáků se slabším prospěchem nebo přípravou na přijímací zkoušky na střední školy.

Ve školním roce 2021/2022 prospělo s vyznamenáním 64 % žáků, 34 % žáků prospělo a šest žáků neprospělo, všichni žáci v souladu se zákonnými předpisy postoupili do vyššího ročníku. Strategie předcházení školní neúspěšnosti však není realizována v potřebném rozsahu a výkyvy v prospěchu nejsou většinou systematicky analyzovány.

Vzdělávací výsledky žáků se ŠVP jsou srovnatelné s ostatními žáky, i když v průběhu hospitovaných hodin na druhém stupni nebyla zaznamenána jejich účinná podpora. Příležitost ke zlepšení je zároveň v přijímání opatření ke sledování individuálního pokroku žáků s ohledem na jejich individuální potřeby.

Do vzdělávání jsou vhodně zařazována témata a činnosti týkající se prevence rizikového chování, dodržování bezpečnosti a zdravého životního stylu. Na posilování pozitivních vztahů v rámci třídních kolektivů jsou zaměřeny různé aktivity, např. projektové dny. Jednotlivé případy nevhodného chování jsou individuálně řešeny ve spolupráci s třídními učiteli, rodiči i žáky a jsou přijímána většinou účinná opatření.

Škola se prezentuje nadanými žáky účastí v olympiádách, ve vzdělávacích a jiných soutěžích, v nichž jsou žáci úspěšní na úrovni okresních i krajských kol. Má však příležitost ke zlepšení ve vyhledání nadaných žáků a práci s nimi v průběhu vyučování.

Výsledky zájmového vzdělávání v družině jsou zdařilé. Podílí se na nich zejména upevňování kladných postojů účastníků k přírodě, pohybovým či výtvarným aktivitám. Jejich výtvary jsou zejména vhodnou součástí výzdoby školy.

Závěry

Vývoj školy

- Došlo ke změně ve funkci ředitelky školy.
- Školní poradenské pracoviště správně identifikuje projevy rizikového chování žáků.
- Zlepšily se materiální a prostorové podmínky školy.
- Přetrvávají nedostatky v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.
- Přetrvávají stále nedostatky v průběhu vzdělávání zaznamenané hospitační činností, nejsou přijímána účinná opatření ke zlepšení.

Silné stránky

- Esteticky podnětné prostředí, pravidelný pobyt venku a příjemná atmosféra přispívají k rozvoji klíčových kompetencí účastníků zájmového vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Opatření ke zlepšení výchovně vzdělávacího procesu nejsou dostatečně účinná.
- V hospitované výuce nebyly většinou využívány příležitosti k rozvoji postojů žáků, jejich vedení k práci s informačními zdroji, zaznamenaná byla nízká míra diferenciací obsahu a metod vzdělávání vzhledem k individuálním předpokladům žáků.
- Příležitost ke zlepšení má škola v oblasti metodické podpory pedagogických pracovníků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zaměřit obsah výuky a využívání účinných metod a forem ve výuce zejména na rozvoj postojů žáků, jejich vedení k práci s informačními zdroji a diferenciací obsahu a metod vzhledem k individuálním předpokladům žáků.
- Zvýšit účinnost kontrolní a hospitační činnosti.
- Vymezit postupy k realizaci koncepce školy a vyhodnocení rizik pro naplňování záměrů rozvoje.
- Zlepšit metodickou podporu pedagogických pracovníků; další vzdělávání zaměřit především na oblast efektivních metod a forem práce ve výuce.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 20 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní školy Sídliště 321, Žebrák ze dne 12. dubna 2010
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, stav k termínu inspekční činnosti
3. Jmenování do funkce ředitelky školy, účinnost od 1. září 2022

4. Personální dokumentace pedagogických pracovníků – vzorek (doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání, náplně práce a doklady o absolvovaném vzdělávání k termínu inspekční činnosti), plán DVPP pro školní rok 2022/2023
5. ŠVP pro základní vzdělávání, ŠVP pro zájmové vzdělávání ve školní družině, účinnost k termínu inspekční činnosti
6. Rozvrh vyučovacích hodin tříd a pedagogů, školní rok 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
7. Dokumentace k řízení školy – soubor dokumentů, k termínu inspekční činnosti
8. Dokumentace poradenského pracoviště, školní roky 2021/2022 a 2022/2023 – vzorek
9. Školní řád ZŠ, vnitřní řád školní družiny, účinnost k termínu inspekční činnosti
10. Školní matrika, školní roky 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti – vzorek
11. Třídní knihy ZŠ, přehledy výchovně vzdělávací práce školní družiny, školní rok 2022/2023 k termínu inspekční činnosti – vzorek
12. Doklady o přijímání ke vzdělávání, školní rok 2022/2023 – vzorek
13. Záznamy pedagogické rady, školní roky 2021/2022 a 2022/2023
14. Dokumentace zjišťující a hodnotící výsledky vzdělávání, školní roky 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
15. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2021/2022
16. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví (rozpisy dohledů, kniha školních úrazů školní rok 2021/2022, 2022/2023, doklady o školení zaměstnanců a žáků, revizní a kontrolní zprávy, provozní řády odborných učeben a pracovišť – vzorek)
17. Mzdová a hospodářská dokumentace a účetní evidence (účetní závěrka za rok 2022, finanční vypořádání dotací ze státního rozpočtu v roce 2022, závazné ukazatele rozpočtu 2022)
18. Internetové stránky školy: www.skolazebrak.cz
19. Inspekční zpráva čj. ČSIS 2145/16-S

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Eva Karasová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Iveta Horáčková, školní inspektorka

Mgr. Marie Richterová, školní inspektorka

Bc. Jana Jungerová, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.